

อัตราและวิธีการใช้สารสกัดสะเดา

การฉีดพ่น

สารสกัดสะเดา อัตราที่ใช้ 100 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ แล้วนำไปฉีดพ่น

การหว่าน

สะเดาแห้งบด อัตราที่ใช้ 10 กก./ไร่ หว่านทุก ๆ 30 วัน เช่น ข้าว หน่อไม้ฝรั่ง

การรองก้นหลุม

สะเดาแห้งบด อัตราที่ใช้ 10 กรัม/หลุม เช่น หัวผักกาด มันเทศ

ผลของสารสะเดาในการป้องกันและกำจัดแมลง

1

ยับยั้ง
การกินอาหาร

2

เป็นสารไล่แมลง

3

ยับยั้ง
การเจริญเติบโต

4

ทำให้ผลิตไข่
ได้น้อยและ
ยังยั้งการวางไข่

5

ไม่เป็นอันตราย
ต่อเกษตรกร

6

ไม่มีสารพิษ
ตกค้าง

7

ศัตรูธรรมชาติ
ไม่ตาย

8

ไม่เป็นอันตราย
ต่อปลา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารสกัดสะเดา

ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร
ด้านอารักขาพืชจังหวัดพิษณุโลก
กรมส่งเสริมการเกษตร

- ☎ 0-5525-3659, 093-1357670
- ✉ pmc09@doae.go.th, pmc09.doae@hotmail.com
- 📘 ศกอ.พิษณุโลก (อารักขาพืช พิษณุโลก)
- 📍 ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดพิษณุโลก

สารสกัดสะเดา

สารสกัดสะเดา เป็นสารที่สกัดมาจากเมล็ดสะเดา เพื่อนำไปใช้ในการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชเนื่องจากมีสารอะซาดิแรคติน (Azadiractin)

ผลของสารสกัดสะเดา (aza) ที่มีต่อแมลง

1. ยับยั้งการเจริญเติบโตของไข่ หนอน ดักแด้
2. ทำให้หนอนหรือตัวอ่อนไม่ลอกคราบ
3. ยับยั้งการกินอาหาร
4. ยับยั้งการวางไข่ของตัวเต็มวัย
5. ทำให้การผลิตไข่ลดน้อยลง
6. ระวังการสร้างสารไคติน
7. ระวังการผสมพันธุ์ และการสื่อสารเพื่อการผสมพันธุ์ของแมลง
8. ทำให้หนอนไม่กลืนอาหาร (ลดการเคลื่อนตัวของกระเพาะอาหาร)
9. เป็นสารไล่แมลง และตัวหนอน

เมล็ดสะเดาแห้ง

ประสิทธิภาพของสารสกัดสะเดา

① ใช้ได้ผลดี แมลงหลายชนิดที่อ่อนแอต่อ สารสกัดสะเดา เช่น หนอนกระทู้ หนอนหน้างเหนียว หนอนใยผัก หนอนชอนใบ หนอนม้วนใบ หนอนบู่ หนอนแก้ว หนอนหัวกะโหลก เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไก่แจ้ เป็นต้น

② ใช้ได้ผลปานกลาง สารสกัดสะเดาให้ผลปานกลาง ในการป้องกันกำจัดแมลงหลายชนิด เช่น หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนเจาะต้นกล้าถั่ว หนอนเจาะผลมะเขือ หนอนเจาะยอดคะน้า แมลงวันทอง เพลี้ยไฟและไรแดง เป็นต้น ในกรณีที่แมลงเหล่านี้ระบาดมากการใช้สารสกัดสะเดาจะไม่ได้ผล

③ ใช้ไม่ได้ผลหรือได้ผลค่อนข้างต่ำ ได้แก่แมลง ดังนี้ ตัวงักแข็งกัดกินใบพืช ตัวงักหมัดผักกระโดด มวนแดง มวนเขียว เป็นต้น

การสกัดสารสะเดา

อุปกรณ์ + ส่วนผสม

1. ถังพลาสติกชนิดที่มีฝาปิด
2. สะเดาแห้งบด จำนวน 1 กิโลกรัม
3. แอลกอฮอล์ 35-40% 2 ลิตร หรือเหล้าขาว 3 ขวดใหญ่

วิธีการผลิต

นำเมล็ดสะเดาแห้งบด 1 กิโลกรัม และแอลกอฮอล์ 35-40% 2 ลิตร ใส่ถังพลาสติก ปิดฝาให้สนิทเป็นเวลา 12-24 ชั่วโมง เมื่อครบกำหนดสามารถนำไปใช้ได้ หรือบรรจุในขวดที่บดแสง เก็บไว้ในที่ที่ไม่มีแสงแดดส่อง สามารถเก็บไว้ใช้ได้ นาน 1 ปี

